

โครงการศึกษารูปแบบและพัฒนาสื่อทางสถาปัตยกรรมศาลเจ้า

กรณีศึกษา : ศาลเจ้าวงซุ่ยเล่าเอี้ย

พรธิดา วงศ์เครือ¹, วินัย หมั่นคิธรรม²

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่องานสถาปัตยกรรม
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

ศาลเจ้าวงซุ่ยเล่าเอี้ยเป็นศาสนสถานที่สำคัญของพื้นที่ที่มีอายุมากกว่า 100 ปี เป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์แต่เมื่อเวลาผ่านไปน้อยคนที่จะทราบถึงความเป็นมารวมถึงรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมที่ยังขาดการศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลให้เป็นที่รู้จัก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและนำเสนอข้อมูลดังกล่าว

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการเก็บข้อมูลจากการสำรวจและสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานที่ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย (1) ศึกษาและสำรวจรูปแบบทางสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีนในจังหวัดสมุทรสงครามทั้งสิ้น 24 แห่ง ศึกษาเชิงลึก 1 แห่ง (2) ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างทางสถาปัตยกรรม (3) เผยแพร่ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม ความเป็นมาศาลเจ้าวงซุ่ยเล่าเอี้ย ให้เป็นกรณีศึกษาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ การสำรวจศาลเจ้าจีนจังหวัดสมุทรสงครามและสำรวจเชิงลึกศาลเจ้าวงซุ่ยเล่าเอี้ย พบว่าศาลเจ้ามีลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่แตกต่างกันตามแต่ละพื้นที่

ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในเชิงลึกพบว่าสถาปัตยกรรมของศาลเจ้าวงซุ่ยเล่าเอี้ยเป็นสถาปัตยกรรมแบบแต้จิ๋ว มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นได้แก่ หลังคาทรงหน้าจั่วประดับด้วยมังกรคู่กึ่งกลางมีมุกไฟ หน้าบันธาตุไฟ หน้าต่างไม้สลักลายมังกร ฯลฯ จึงนำมาซึ่งการออกแบบเนื้อหาของสื่อทั้ง 3 ชนิด ได้แก่ หนังสือเล่มเล็ก แผ่นนำเสนอ และสื่อมัลติมีเดีย เพื่อการนำเสนอเผยแพร่และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

คำสำคัญ : สื่อประชาสัมพันธ์, ศาลเจ้าจีน, สถาปัตยกรรม

บทนำ

ตลาดน้ำ 3 อำเภอ เดิมทีเมื่อประมาณ 50 กว่าปีที่ผ่านมามีบริเวณนี้เคยมีตลาดนัดที่ผู้คนจากจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงคราม ได้นำสินค้ามาแลกเปลี่ยนกัน แต่เมื่อวิถีชีวิตเปลี่ยนไปตลาดนัดดังกล่าวก็ได้หายไป และเนื่องจากประชาชนยังมีวิถีชีวิตอยู่ริมน้ำ เปิดร้านขายของ ใช้เรือเป็นพาหนะ จึงทำให้เกิดข้อตกลงความร่วมมือกันระหว่างจังหวัดราชบุรีกับจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีนายอำเภอทั้ง 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภออัมพวา อำเภอบางคนที และอำเภอวัดเพลง ร่วมมือกันจัดตั้งโครงการตลาดริมน้ำ 3 อำเภอ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและขับเคลื่อนโครงการไทยนิยม

ยั่งยืน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นมา นับเป็นปรากฏการณ์ครั้งใหม่ของตลาดริมน้ำจากการรวมตัวกันของทั้ง 3 ชุมชนศาลเจ้าเป็นศาสนสถานที่มีความสำคัญ เป็นเอกลักษณ์อยู่ควบคู่กับชาวจินตลอดมานับตั้งแต่ยุคเริ่มแรกของการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา การเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย การมาของชาวจีนยังนำเอาความคิด ความเชื่อ ความศรัทธาในเรื่องของเทพเจ้า ศาสนาติดตัวมาอย่างสังคัมใหม่ ทำให้พบศาลเจ้าซึ่งเป็น ศาสนสถานที่ชาวจีนใช้ในการประกอบพิธีกรรมเป็นสถานที่กราบไหว้เทพเจ้าตามคติความเชื่ออยู่ทั่วไปในชุมชนชาวจีน

ศาลเจ้าจีนในจังหวัดสมุทรสงครามตั้งกระจายตามบริเวณต่างๆ ครอบคลุมทั้ง 3 อำเภอ

คือ อำเภอเมือง อำเภออัมพวา อัมเภอบางคนที ทั้งสิ้น 24 แห่ง ที่อยู่ในการกำกับดูแลของกรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทย ศาลเจ้าवंนชยุเล้าเอี้ย (โรงเรียนเต็กตั่ว) เป็นหนึ่งในศาลเจ้าที่ตั้งอยู่บริเวณสามแยกปากคลองประดู่ บรรจบกับคลองแควอ้อม สามแยกคู้้งน้ำแห่งนี้แบ่งเป็น 3 อำเภอ 2 จังหวัด ศาลเจ้าवंนชยุเล้าเอี้ย ตั้งอยู่ฝั่งอ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม แต่เดิมพื้นที่แห่งนี้ชาวจีนซึ่งอพยพเข้ามาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และอาศัยอยู่ในชุมชนแห่งนี้ได้ร่วมแรงร่วมใจสร้างศาลเจ้าและโรงเจเพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวจีน ศาลังวนชยุเล้าเอี้ยและโรงเรียนเต็กตั่ว ก่อสร้างครั้งแรก พ.ศ.2449 เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว หลังคามุงสังกะสี ภายหลังชำรุดทรุดโทรม ท่านพระครูสุนทรธรรมกิจ (หลวงพ่อยอด) เจ้าอาวาสวัดแก้วเจริญจึงดำเนินการก่อสร้างใหม่ เมื่อ วันที่ 27 มีนาคม 2535 และฉลองเปิดโรงเจใหม่เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2536

ทั้งนี้ข้อมูลความเป็นมาของศาลเจ้าและรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมยังขาดการศึกษาและบันทึกข้อมูลให้เป็นหลักฐาน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.ศึกษาและสำรวจรูปแบบสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีนจังหวัดสมุทรสงคราม
- 2.ศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีนโดยรอบกับศาลเจ้าवंนชยุเล้าเอี้ย
- 3.เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมประวัติความเป็นมา ศาลเจ้าवंนชยุเล้าเอี้ย ให้เป็นกรณีศึกษาและเผยแพร่ต่อบุคคลที่สนใจผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

ระเบียบวิธีวิจัย

แนวทางในการศึกษารายละเอียดทางสถาปัตยกรรมของศาลเจ้าจีน จะใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) สำหรับศึกษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีน ฉะนั้นจึงทำการเก็บ

รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการใช้ชุดคำถามชุดเดียวกันทั้งหมด กับกลุ่มบุคคลตัวอย่างที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 7 คน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อมัลติมีเดียสถาปัตยกรรมศาลเจ้าवंนชยุเล้าเอี้ย

ที่ตั้งศาลเจ้าवंนชยุเล้าเอี้ย จังหวัดสมุทรสงคราม บริเวณพื้นที่ตลาดริมน้ำสามอำเภอ มีพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่ทางเกษตรกรรมและพื้นที่ชุมชน โดยพื้นที่บริเวณศาลเจ้า มีขนาด 5,600 ตารางเมตร ประกอบด้วย 7 ส่วน ได้แก่ อาคารศาลเจ้าवंนชยุเล้าเอี้ย อาคารโรงเรียนเต็กตั่ว อาคารโรงอาหารร่วมบุญ อาคารศาลตายาย อาคารศาลารวมใจ เทพเจ้าฟ้าดิน (ที่กง) และเตาเผากระดาษ

ที่ตั้งและอาณาเขตของโครงการ

ทิศเหนือ ติดกับพื้นที่สวนมะพร้าว

ทิศใต้ ติดกับคลองแควอ้อม

ทิศตะวันออก ติดถนน

ทิศตะวันตก ติดกับคลองแควอ้อม

การเก็บข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่อุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจพื้นที่ ประกอบด้วย ตลับเมตร, เครื่องวัดระยะด้วยเลเซอร์, สมุดจดบันทึก, กล้องดิจิทัล ใช้สำหรับถ่ายสถาปัตยกรรม โดยการลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลมีดังนี้ขั้นตอนการสำรวจวัดพื้นที่มีดังนี้

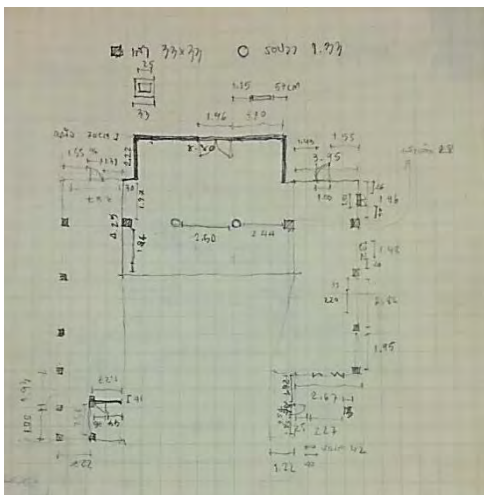
- 1) การสำรวจและหาพื้นที่อาคาร โดยดำเนินการวัดพื้นที่ ตามแกน X-Y
 - 2) สำรวจและเก็บรายละเอียดรูปแบบสถาปัตยกรรม
 - 3) เก็บรวบรวมรายละเอียดทางจิตรกรรมและประติมากรรม
 - 4) วัดขนาดประตู หน้าต่างด้วยการสเก็ตภาพและถ่ายภาพ
 - 5) วัดช่วงเสาทั้งแนวแกน X และ Y
- การบันทึกข้อมูล
- 1) การเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 วันที่ 14/02/2562 การลงพื้นที่ครั้งที่ 1 เป็นการสำรวจ

พื้นที่อาคาร รายละเอียดทางสถาปัตยกรรม
โดยรวมทั้งหมด

รูปที่ 1 ภาพการสำรวจพื้นที่

2) การเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 วันที่ 24/02/2562 การลงพื้นที่ครั้งที่ 2 เป็นการสำรวจเก็บรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม ในส่วนต่างๆของรายละเอียดที่ยังไม่สมบูรณ์ และสัมภาษณ์เจ้าของร้านขายยา ซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ร่วมกับศาลเจ้ามาตั้งแต่แรกเริ่ม และเป็นเพียงชาวบ้านในพื้นที่บุคคลเดียวที่ทราบถึงความเป็นมาของศาลเจ้าแห่งนี้

รูปที่ 2 ภาพการสเกตพื้นที่อาคาร

3) การเก็บข้อมูลครั้งที่ 3 วันที่ 25/02/2562 การลงพื้นที่ครั้งที่ 3 เป็นการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์จากผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 4 ตำบลบ้านปรามอทย์ รวมถึงชาวบ้านในพื้นที่ และเก็บ

ข้อมูลในส่วนของภาพจิตรกรรม ประติมากรรม
เพิ่มเติม

รูปที่ 3 ภาพการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน

4) การเก็บข้อมูลครั้งที่ 4 วันที่ 15/03/2562 การลงพื้นที่ครั้งที่ 4 เป็นการเก็บข้อมูลในส่วนของการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยสัมภาษณ์ ท่านนายอำเภอบางคน ที่ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ดูแลศาลเจ้า และกรรมการศาลเจ้า ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้าในฐานะของผู้ดูแลและใกล้ชิดกับศาลเจ้า แต่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้จากบุคคลข้างต้น อาจเป็นเพียงข้อมูลที่ได้จากการบอกต่อรุ่นสู่รุ่น

รูปที่ 4 ภาพการสัมภาษณ์นายอำเภอ

5) การเก็บข้อมูลครั้งที่ 5 วันที่ 17/03/2562 การลงพื้นที่ครั้งที่ 5 เป็นการเก็บข้อมูลในส่วนของการสัมภาษณ์ ประธานโรงเรียนเต็กต๊วย เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้ามายาวนาน รับหน้าที่สืบเนื่องจากบรรพบุรุษ และดำเนินการสำรวจอาคารศาลเจ้าโดยรอบเพิ่มเติม

รูปที่ 5 ภาพการสัมภาษณ์ประธานโรงเจ

สำหรับการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ใช้ประเภทคำถามแบบเปิด (Open-Ended Question) เป็นคำถามที่ตั้งขึ้นมา เพื่อให้ผู้ตอบสามารถคิดและตอบได้อย่างอิสระ ไม่มีการกำหนดรูปแบบคำตอบตายตัว เปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถได้อธิบายหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำถามประกอบด้วย

- 1) สัมภาษณ์ถึงข้อมูลส่วนตัวของผู้ร่วมสัมภาษณ์
- 2) สัมภาษณ์ประวัติความเป็นมา
- 3) สัมภาษณ์ลักษณะทางกายภาพ
- 4) สัมภาษณ์ลักษณะรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม

นอกจากการเก็บข้อมูลสำรวจและสัมภาษณ์แล้ว ยังมีการเก็บข้อมูลรูปแบบรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมของอาคารศาลเจ้าจิ้น (โรงเรียนเต๊กตั่ว) จากการค้นคว้าจากบทความวิจัย และหนังสือศาลเจ้าจิ้น

การวิเคราะห์กลุ่มผู้ใช้งานแบ่งได้ 2 กลุ่มหลัก คือ

1. ผู้ใช้งานทั่วไป การนำเสนอข้อมูลทั่วไปของโครงการเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและความเข้าใจในตัวโครงการ เป็นการนำเสนอข้อมูลเพื่อการประชาสัมพันธ์โครงการให้เป็นที่รู้จัก แก่บุคคลทั่วไป อาทิเช่น นักท่องเที่ยว บุคคลทั่วไป
2. ผู้ใช้งานเฉพาะ คือ การนำเสนอข้อมูลทางสถาปัตยกรรม เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา สถาปัตยกรรม นักประวัติศาสตร์ นักวิชาการ นักโบราณคดี ผู้ออกแบบ นักประวัติศาสตร์ ได้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

สำหรับขั้นตอนการออกแบบและการพัฒนาจะมีการกำหนดกลุ่มผู้ใช้งานและการกำหนดเกณฑ์ของการคัดเลือกสื่อที่ใช้ในการออกแบบ เมื่อได้รูปแบบของสื่อและกลุ่มผู้ใช้งานจึงเข้าสู่กระบวนการออกแบบและพัฒนาต่อไป

การวิเคราะห์จากสื่อที่ใช้ในการนำเสนอซึ่งแต่ละประเภทจะมีคุณสมบัติและรายละเอียดที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงตารางเกณฑ์การประเมินการให้คะแนนกลุ่มผู้ใช้ทั่วไป

คุณสมบัติ	สื่อในการนำเสนอกลุ่มผู้ใช้ทั่วไป				
	หนังสือเล่มเล็ก	แผ่นนำเสนอ	มัลติมีเดีย	เว็บไซต์	หุ่นจำลอง
1.ความง่ายต่อการเข้าถึง	5	4	5	4	2
2.ความน่าสนใจในการนำเสนอ	5	4	5	3	3
3.ความเหมาะสมของผู้ใช้	4	3	3	3	2
4.ความสะดวกในการรับข้อมูล	4	4	3	3	2
5.การนำไปใช้งาน	5	3	3	2	2
รวม	23	18	19	15	11

ตารางที่ 2 ตารางเกณฑ์การประเมินการให้คะแนนกลุ่มผู้ใช้เฉพาะ

คุณสมบัติ	สื่อในการนำเสนอกลุ่มผู้ใช้เฉพาะ				
	หนังสือเล่มเล็ก	แผ่นนำเสนอ	มัลติมีเดีย	เว็บไซต์	หุ่นจำลอง
1.ความง่ายต่อการเข้าถึง	5	5	5	4	2
2.ความน่าสนใจในการนำเสนอ	5	4	5	3	3
3.ความเหมาะสมของผู้ใช้	4	4	3	3	2
4.ความสะดวกในการรับข้อมูล	4	3	5	3	2
5.การนำไปใช้งาน	5	4	5	2	2
รวม	23	20	23	15	11

สรุปการนำไปใช้

- 1) แผ่นนำเสนอ สามารถใช้ได้กับทั้ง 2 กลุ่มผู้ใช้งาน ช่วยให้เข้าใจในตัวโครงการได้มากยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการนำเสนอผ่านข้อมูลกราฟิกและการอธิบายที่สามารถเข้าใจได้ง่าย
- 2) หนังสือเล่มเล็ก เหมาะสำหรับผู้ใช้งานเฉพาะ การนำเสนอโครงการผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นการนำเสนอถึงเรื่องราวและรายละเอียดต่างๆที่

เกี่ยวข้องกับโครงการ อาทิ ประวัติความเป็นมา ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม ข้อมูลเชิงลึก ที่สามารถศึกษาได้จากหนังสือ จะทำให้ได้ข้อมูลเนื้อหาที่ครบถ้วนกว่าสื่อในรูปแบบอื่น

3) สื่อประสม (Multimedia) สามารถใช้ได้กับทั้ง 2 กลุ่มผู้ใช้งาน เนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถสื่อให้เห็นถึงโครงการได้ง่าย ผ่านการแสดงผลภาพเคลื่อนไหวหรือวิดีโอ ที่ทำให้ผู้ชมสามารถศึกษาและเข้าใจได้ง่าย

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาและสำรวจพบว่าศาลเจ้าจีนในจังหวัดสมุทรสงคราม มีจำนวน 24 แห่ง (ที่อยู่ในการกำกับดูแลของกรมการปกครอง) กระจายตามพื้นที่บริเวณต่างๆ ครอบคลุมทั้ง 3 อำเภอ คืออำเภอเมือง อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที

2. ผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อความแตกต่างทางสถาปัตยกรรมของศาลเจ้าจีนโดยรอบกับ ศาลเจ้าวงซุ่ยเล่าเอี้ย จากการสำรวจพบว่าศาลเจ้าแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันตามแต่ละพื้นที่ เชื้อสาย และงบประมาณการก่อสร้าง ศาลเจ้าบางพื้นที่มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมแบบท้องถิ่น เป็นอาคารไม้ทรงไทย หรือบางแห่งจะมีรูปแบบตามสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีนตามแต่ละเชื้อสาย

รูปที่ 6 ศาลเจ้าแช่ลิ้ม

รูปที่ 7 ศาลเจ้าใต้เสี่ยฮุดโจ้ว บางพรหม

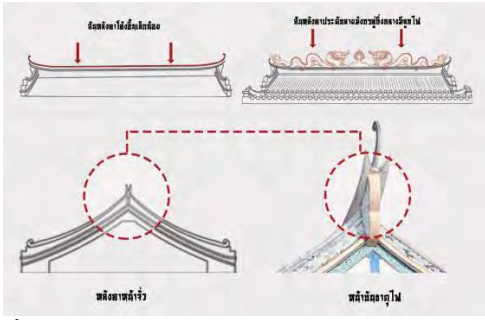
รูปที่ 8 ศาลเจ้าโฝ่วจี้ตั้ง

3. เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถาปัตยกรรม ประวัติความเป็นมา ศาลเจ้าวงซุ่ยเล่าเอี้ย ให้เป็นกรณีศึกษาและเผยแพร่ต่อบุคคลที่สนใจผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อมัลติมีเดีย

จากการศึกษาเชิงลึก ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องและการสำรวจรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม พบว่า ศาลเจ้าจีนแห่งนี้ เป็นศาลเจ้าจีนในรูปแบบของศาลเจ้าแต่จิ๋ว มีรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมดังนี้

(1) รูปทรงอาคารเป็นทรงสี่เหลี่ยมตามความเชื่อจีนที่ว่า สี่เหลี่ยม หมายถึงดิน วงกลม หมายถึงฟ้า

(2) ลักษณะของหลังคา เป็นหลังคาทรงหน้าจั่ว สันหลังคาประดับมังกรคู่กึ่งกลางมีมุกไฟปลายข้างบนขึ้นเล็กน้อยตามรูปแบบของสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีน หลังคามุงด้วยกระเบื้องแบบแก้งจีน

รูปที่ 9 ตัวอย่างลักษณะหลังคา

(3) ลักษณะของหน้าต่าง เป็นหน้าต่างไม้ทรงกลมเจาะขนบข้างทางเข้าสลักลวดลายมังกร

รูปที่ 10 ลักษณะของช่องหน้าต่าง

(4) ลักษณะของประตูเป็นประตูไม้สลักลายประติมากรรมนูนต่ำแสดงเรื่องราวของเหล่าเทพเจ้า ด้านข้างของประตูประดับด้วยหินขัด สลักอักษรจีนแนวตั้งริมประตู และสลักชื่อทางด้านบนของประตู

รูปที่ 11 ลักษณะของประตู

(5) ลักษณะของเสา เสาภายในศาลเจ้าที่พบสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ เสาภายในและเสาด้านนอก ซึ่งเสาแต่ละประเภทจะแบ่งเป็นหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเสากลม เสา

เหลี่ยม หรือเสาแปดเหลี่ยม ขึ้นอยู่กับแต่ละศาลเจ้า โดยเสาที่พบในศาลเจ้าแห่งนี้จะใช้เป็นเสากลม และเสาเหลี่ยม เสาภายใน สามารถแบ่งได้เป็น เสาเรือนประธาน และเสากลาง โดยเสาเรือนประธานจะเป็นเสากลม และเสากลางจะเป็นเสาเหลี่ยม เสาจะประดับด้วยอักษรจีนแนวตั้ง เสาภายนอกหรือเสารับชายคา จะเป็นเสากลมประดับด้วยมังกรพันรอบเสา เสาทั้ง 2 ประเภทจะประดับหัวเสาด้วยลายบัวและประดับฐานเสาด้วยหินขัด

รูปที่ 12 ลักษณะของเสาด้านในทรงกลม

รูปที่ 13 ลักษณะของเสาด้านในทรงสี่เหลี่ยม

รูปที่ 14 ลักษณะของเสาภายนอก

(6) การตกแต่งอาคาร ตกแต่งอาคารด้วยภาพประติมากรรมสัตว์มงคลและรูปภาพจิตรกรรม โดยรูปภาพจิตรกรรมแบ่ง ได้ดังนี้

(6.1) ภาพเขียน นางฟ้า และอรหันต์ ซึ่งมักคู่กับสิ่งประดิษฐ์พันธุ์พืชและสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์มงคลเป็นภาพสร้างขึ้นตามแนวคิดศาสนาเต๋าและพุทธศาสนาเมฆายานซึ่งผสมผสานกันเพื่อเป็นสิริมงคล

รูปที่ 15 ภาพเขียน นางฟ้า

(6.2) ภาพพันธุ์พืชและสัตว์อันเป็นสัญลักษณ์สิริมงคล อายุยืนยาว ร่ำรวยและวาสนาตามความเชื่อดั้งเดิมและความเชื่อในศาสนาเต๋า

รูปที่ 16 ภาพพันธุ์พืชและสัตว์มงคล

(6.3) ภาพเล่านิทานจีน เป็นนิทานเกี่ยวกับจารีตวัฒนธรรมในลัทธิขงจื้อ เช่น การรู้จักสามัคคีระหว่างพี่น้อง ความกตัญญูต่อบุพการี

รูปที่ 17 ภาพเล่านิทานจีน

(6.4) ภาพอักษรจีน ภาพอักษรจีนในศาลเจ้าจีนแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ แบบที่หนึ่ง เป็นโคลงคู่หรือ “ดู่เหลียน” เขียนเป็นแนวตั้งริมขอบประตูทั้งสองข้างหรือเสาหลังคา

รูปที่ 18 ภาพแสดง โคลงคู่ หรือ ดู่เหลียน

แบบที่สอง เป็นคำสอนในพุทธศาสนาเมฆายาน คำอวยพร สุภาชิตจีนที่ต้องการชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขให้กับผู้คนที่ตามคำสอนในศาสนาเต๋าและพุทธเมฆายานโดยเขียนเป็นภาพจิตรกรรมตามผนังด้านหน้าของประตู

ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลสำรวจพื้นที่อาคารศาลเจ้า นำมาเสนอเป็นข้อมูล รูปภาพจัดทำเป็นภาพอินโฟกราฟิก นำเสนอผ่านหนังสือจุลสาร แผ่นนำเสนอ สื่อมัลติมีเดีย และนำมาจัดทำแปลนผังพื้นอาคารผ่านโปรแกรม AutoCAD และ Photoshop

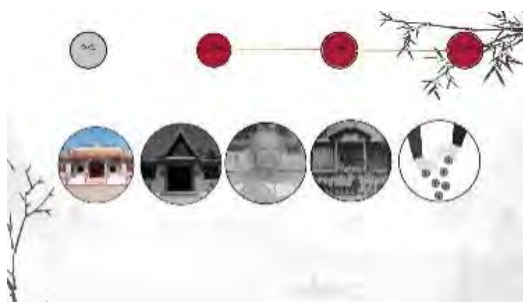
รูปที่ 19 แพลนพื้นอาคารโรงเรียนเด็กตัว

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ หัวข้อการสัมภาษณ์ข้อมูลด้านพื้นที่ ผู้ทำวิจัยได้เรียบเรียงและนำเสนอให้อยู่ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อมัลติมีเดีย ในส่วนของตำแหน่งที่ตั้งการเข้าถึงพื้นที่โครงการ

รูปที่ 20 แสดงพื้นที่ตั้งและเส้นทางการเข้าถึง

ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลรูปแบบรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม จากการค้นคว้าในหนังสือ และงานวิจัย ผู้วิจัยได้นำมาเรียบเรียงนำเสนอผ่าน สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อมัลติมีเดีย ทั้ง 3 สื่อ

รูปที่ 21 แสดงตัวอย่างจากสื่อมัลติมีเดีย

รูปที่ 22 แสดงตัวอย่างจากหนังสือจุลสาร

รูปที่ 23 ภาพตัวอย่างแผ่นนำเสนอ

สรุปและอภิปรายผล

ผลงานที่ได้จากการสำรวจและค้นคว้าสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้าง หนังสือ จุลสาร แผ่นนำเสนอ และสื่อมัลติมีเดีย เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลภายนอก จากการสำรวจจากการค้นคว้าพบว่าศาลเจ้าแห่งนี้มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมตามรูปแบบของศาลเจ้าจีน และผลที่ได้จากการค้นคว้า ผู้จัดทำวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและทำการแบ่งหมู่เนื้อหาการนำเสนอได้ดังนี้ 1) ประวัติความเป็นมา 2) รายละเอียดทางสถาปัตยกรรม 3) จิตรกรรม 4) แบบขยายอาคาร 5) เทพเจ้าและพระโพธิสัตว์ โดยเพื่อถ่ายทอดการ

นำเสนอข้อมูลทำให้บุคคลที่สนใจสามารถเข้าถึงได้
อย่างตรงประเด็น

ข้อเสนอแนะ

ในการต่อยอดสำหรับการวิจัย ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปศึกษาต่อในการศึกษารายละเอียดทางสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีนและการศึกษาถึงเอกลักษณ์ความเชื่อแต่เนื่องจากแต่ละศาลเจ้ามีเชื้อสายที่แตกต่างกันจึงทำให้มีความแตกต่างกันในลักษณะของรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมตามความเชื่อ ดังนั้นการนำไปศึกษาต่อจะต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและสามารถนำข้อมูลที่สำคัญไปศึกษาเพิ่มเติมเรื่องของสถาปัตยกรรมศาลเจ้าจีน

เอกสารอ้างอิง

- ธวัชไชย ปานดำรงค์,ผศ.(2553,กรกฎาคม-ธันวาคม). “การศึกษาลวดลายศิลปกรรม จีน”. วารสาร อาจารย์ธรรมศึกษาโขง-สาละวิน ,(1)2,15-28
- บุญยิ่ง ไธสุขสิริ.(2543).ต้น ลี เชียง. ความเป็นมาของวัดจีนและศาลเจ้าจีนในประเทศไทย.บริษัท ส่องสยาม จำกัด
- ภรดี พันธุ์ภากร.(2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). “จิตกรรมฝาผนังศาลเจ้าจีน : การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรมจีน ชุมชนลุ่มน้ำแม่กลอง ย่านตลาดโพธาราม จังหวัดราชบุรี”. วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์ ,13(26),131-144
- เรือนแก้ว ภัทรานุประวัติ,ผศ.(2551). “ความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงของศาลเจ้าจีนในจังหวัดสมุทรสงคราม” คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- เรือนแก้ว ภัทรานุประวัติ.(2551,กรกฎาคม-กันยายน) “โลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงของศาลเจ้าจีนใน จังหวัด

สมุทรสงคราม”วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย,28(3),79-105

อภิษฐา วงษ์ระวีวัฒน์ “รูปแบบศิลปกรรมที่ปรากฏในศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ย เขตสัมพันธวงศ์กรุงเทพมหานคร.” ปริญญา นิพนธ์ ภาควิชาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร

Boonnarapithak.P, Mankatitham.W, International Journal of Advances in Mechanical and Civil Engineering (IJAMCE), (2019).The Project of Studying the Model of Housing in the Waterfront Community of Koh Kret, Nonthaburi, Volume-6, Issue-5.

Kwanyu.C, Mankatitham.W, International Journal of Management and Applied Science (IJMAS), (2019). Commercial Identity Creation Approach in Koh Kret Community Area, Volume-5, Issue-10.